

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE – ÚZEMNÝ PLÁN OBCE DUNAJSKÝ KLÁTOV

Obsah

A. Základné údaje	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.	2
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia	4
I. Údaje o vstupoch	4
II. Údaje o výstupoch.	12
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.	15
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	15
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	12
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	36
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	42
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	44
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia	45
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	46
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie	47
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali.	48
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení . . .	48
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	48

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Dunajský Klátov

2. Sídlo

Obecný úrad Dunajský Klátov, Kondého ul. 20, 930 21 Dunajský Klátov

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Bc. Mária Csibová - starostka obce

Obecný úrad Dunajský Klátov

Kondého ul. 20

930 21 Dunajský Klátov

tel.: 031/ 5591332

e-mail: ocudunklatov@stonline.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Katarína Néveriová

Štefánikova 3073/2

943 03 Kolárovo

tel.: 035/ 7900927

e-mail: neveriova@mestokolarovo.sk

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

Územný plán obce Dunajský Klátov – návrh

2. Územie

Kraj: Trnavský

Okres: Dunajská Streda

Obec: Dunajský Klátov

Katastrálne územie: Dunajský Klátov

3. Dotknuté obce

- Jahodná
- Ohrady
- Veľké Dvorníky
- Malé Dvorníky
- Dunajská Streda

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Obvodný úrad životného prostredia Dunajská Streda
- Obvodný úrad v Dunajskej Strede, odbor krízového riadenia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede
- Trnavský samosprávny kraj
- Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Dunajskej Strede
- Krajský pozemkový úrad Trnava
- Krajský úrad životného prostredia Trnava
- Krajský stavebný úrad Trnava
- Krajský pamiatkový úrad Trnava
- ŠOP SR, RCOP, Správa CHKO Dunajské luhy, Dunajská Streda
- Obvodný lesný úrad v Dunajskej Strede

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Dunajský Klátov

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie leží mimo dosahu štátnych hraníc SR. Riešenie Územného plánu obce Dunajský Klátov preto nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Poľnohospodársky pôdny fond má na celkovej výmere katastrálneho územia podiel 77,3%. Poľnohospodárska pôda je využívaná hlavne ako orná pôda (86,9%).

Hlavné pôdne typy v riešenom území sú lužné pôdy (čiernice), v blízkosti vodného toku sa vyskytujú nívne pôdy (fluvizeme).

Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdnych jednotiek vyskytujú:

- fluvizeme typické, karbonátové, ľahké v celom profile, vysychavé (0001001)
- fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké (0014062)
- čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom (0019002)
- čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké (0020003)
- čiernice typické až čiernice pelické, veľmi ťažké (0024004)
- čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové (0026002)

Bonita poľnohospodárskych pôd je vysoká. Podľa Zákona č. 220/2004 Z.z. (príloha č. 3), ktorý na základe 7-miestneho kódu BPEJ uvádza kategorizáciu poľnohospodárskej pôdy do 9 skupín kvality, patrí väčšina poľnohospodárskej pôdy do 1. a 2. skupiny kvality, len malé plochy do 3. a 6. skupiny kvality.

Vzhľadom k skutočnosti, že v okolí zastavaného územia sa vyskytujú predovšetkým pôdy zaradené do 1. a 2. skupiny kvality, požiadavky na rozšírenie zastavaného územia nie je možné uspokojiť inak ako záberom kvalitnej poľnohospodárskej pôdy. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú nevyhnutné aj z dôvodu, že obec nemá žiadne priestorové rezervy v rámci hraníc zastavaného územia. Istú rezervu predstavuje len hospodársky dvor bývalého ŠM, kde je možné počítať s intenzifikáciou v rámci existujúceho zastavaného územia pre výrobnú-skladovú funkciu, nie však s uspokojením dopytu po stavebných pozemkoch na výstavbu rodinných domov.

V riešenom území je mimoriadne vysoký záujem o využitie poľnohospodárskej pôdy pre investičné a stavebné zámery, predovšetkým zo strany súkromných vlastníkov pozemkov. Z tohto dôvodu musela byť v procese spracovania územného plánu obce uskutočnená selekcia zámerov na základe environmentálnych a funkčno-prevádzkových kritérií, resp. ich preradenie do vzdialenejších časových etáp. Pre zoradenie rozvojových plôch podľa časových etáp boli okrem vyššie uvedených kritérií zohľadňované aj vlastnícke vzťahy k pozemkom. Všetky pozemky v rámci rozvojovej plochy č. 1 sú v obecnom vlastníctve,

preto je táto lokalita zaradená do I. etapy. Naopak, vlastníctvo pozemkov je rozdrobené najmä v rozvojových plochách č. 3, 7 a 11. Tieto plochy boli preto zaradené až do II. etapy, aj napriek lepšej nadväznosti na zastavané územie.

Tab.: Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lok. číslo názov	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokl. výmera poľnoh. pôdy			Vybud. hydrom. zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform.
			spolu v ha	Z toho				
				Skupina BPEJ	výmera ha			
1	bývanie+rekreácia	9,72	8,53	0020003/2.	8,53	–	I.	–
(2)	bývanie+rekreácia	10,17	–	–	–	–	I.	udel. indiv. súhlas
3	bývanie + OV	4,35	4,35	0003003/3. 0001001/6.	2,70 1,65	–	I.	–
4	bývanie + OV	4,54	4,54	0001001/6. 0003003/3. 0020003/2.	0,29 0,16 4,09	–	I.	–
5	bývanie	7,89	7,89	0001001/6. 0020003/2.	0,17 7,72	–	I.	–
6	bývanie	1,96	1,58	0001001/6. 0020003/2.	1,58 0,38	–	I.	–
7	bývanie	1,84	1,84	–ZÚ	1,84	–	II.	–ZÚ
8	bývanie	15,20	15,20	0001001/6. 0020003/2.	0,35 14,88	–	II.	–
9	bývanie	1,34	1,34	0001001/6.	1,34	–	I.	–
10	bývanie	3,33	3,33	0001001/6.	3,33	–	I.	–
11	bývanie	5,53	5,53	0003003/3. 0001001/6.	3,16 2,37	–	II.	–
12	rekreácia	16,69	16,69	0019002/1. 0020003/2. 0001001/6.	0,38 5,11 11,20	–	III./výhľad	–
13	rekreácia	3,22	3,10	0001001/6.	3,10	–	III./výhľad	–

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

Obec Dunajský Klátov je čiastočne zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu. Rozvod pitnej vody je vybudovaný len pozdĺž cesty II. triedy II/507 ako súčasť vodovodného privádzača Veľké Dvorníky – Jahodná. Prívodné potrubie bolo vybudované

v rokoch 1998-2000 v dĺžke 4 680m, materiál je PVC, DN 200 mm. V obci Dunajský Klátov je z tohto vodovodu zásobovaných 18 obyvateľov. Rozvod je súčasťou skupinového vodovodu Dunajská Streda – Jahodná. Zdroj pitnej vody je v Dunajskej Strede.

V ostatných častiach obce Dunajský Klátov nie sú vybudované rozvody pitnej vody. Obyvatelia týchto častí využívajú vodu z vlastných domových studní. Tento stav však nie je vyhovujúci a v budúcnosti je žiadúce zabezpečiť zásobovanie kvalitnou pitnou vodou z verejného vodovodu pre všetkých obyvateľov obce. Kapacita vodného zdroja, ako aj dimenzie vodovodnej siete skupinového vodovodu, umožňujú rozšírenie vodovodnej siete v obci Dunajský Klátov.

Zásobovanie nových rozvojových lokalít pitnou vodou rieši návrh Územného plánu obce Dunajský Klátov napojením 6 nových vetiev rozvodov pitnej vody na existujúce prívodné potrubie skupinového vodovodu Dunajská Streda – Jahodná – Trhová Hradská (PVC DN 200 mm). Pre existujúce časti zastavaného územia bolo prevzaté projektové riešenie z pôvodnej projektovej dokumentácie „Dunajský Klátov – vodovod“, ktorý počítal s napojením celkovo 448 obyvateľov (t.j. 98%).

Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Potrubie sa navrhuje z rúr o priemere DN 100 mm. Materiálové vyhotovenie sa navrhuje z polyetylénových rúr (podľa pôvodného projektu sa uvažoval materiál PVC).

V rámci návrhu Územného plánu obce Dunajský Klátov bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj výhľadovej potreby vody ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2025). Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 30 842 m³ na 71 934 m³ v roku 2025 – za predpokladu úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch novou výstavbou. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Výhľadová potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	30 842	71 934
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	0,978	2,281
Max. denná potreba vody Q _d (l/s)	1,566	3,648
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	2,819	6,566

3. Suroviny

V riešenom území, ako aj v širšom okolí, sa nachádzajú zásoby štrkopieskov, ktoré sú súčasťou rozsiahleho komplexu fluvialných kvartérnych, prevažne pleistocénnych sedimentov Podunajskej nížiny. V katastrálnom území obce Dunajský Klátov sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov, nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory a nie sú ani iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov.

Z návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov. Stavebné materiály (štrkopiesky a pod.) pre novú výstavbu budú dovážané z iných lokalít ťažby týchto surovín.

4. Energetické zdroje

Požiadavky na zásobovanie elektrickou energiou

Obec Dunajský Klátov je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22 kV č. 433 a 1047 prostredníctvom 2 transformačných staníc (TS 0716–001 a TS 0716–003), situovaných na západnom a východnom okraji zastavaného územia obce. Ďalšie transformačné stanice slúžia na zásobovanie hospodárskych areálov a technických zariadení.

Technické parametre transformačných staníc:

- TS 0716–001 (murovaná) = 2x630 kVA (z toho 1x630 kVA pre obec, 1x630 kVA pre býv. ŠM),
- TS 0716–003 (stĺpová) = 400 kVA
- TS 0716–008 (stĺpová) = 100 kVA (pre Coagro)
- TS 0716–009 (stĺpová) = 100 kVA (pre závlahy)
- TS 0716–010 (stĺpová) = 400 kVA (pre Provimi)

Z hľadiska súčasného stavu je výkon existujúcich transformačných staníc dostatočný. Z hľadiska plánovaného rozvoja obce do roku 2020 a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice postačovať.

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre navrhovaný rekreačno-športový areál (rozvojová plocha č. 12) bola energetická bilancia odhadnutá podľa predpokladaného rozsahu zastavaných plôch.

Na základe kapacít navrhovaných rozvojových plôch potom bude celkový prírastok spotreby elektrickej energie 1048,5 kW.

Pre zabezpečenie nových nárokov na zásobovanie elektrickou energiou je potrebné primerané zvýšenie celkového výkonu transformačných staníc. Predpokladaný prírastok požiadaviek na dodávaný výkon nie je možné riešiť dodávkami z existujúcich distribučných trafostaníc, ktoré sú vzdialené od budúceho miesta odberu a v súčasnosti neposkytujú ani kapacitné rezervy a ich výkon nie je možné zvyšovať. Preto navrhujeme výstavbu 4–5 nových distribučných transformačných staníc:

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	50	157,5
2	25	89
3	12	48
4	3	12
5	30	107
6	8	32
7	8	32
8	60	189
9	3	12
10	10	40
11	20	70
12	–	180
13	23	80
Spolu		1048,5

Požiadavky na zásobovanie zemným plynom

Obec Dunajský Klátov je plynofikovaná – plynofikácia sa uskutočnila v roku 1996. V súčasnosti je na plynovod napojených takmer 100% domácností. Obec je zásobovaná zemným plynom z vysokotlakového plynovodu DN 300 PN 40 Bratislava–Komárno. Z tohto plynovodu je vyústená vysokotlaková prípojka DN 100 PN 40, ktorá je ukončená v regulačnej stanici RS 1203/2/1-440, situovanej na južnom okraji obce pri ceste II/507. Regulačná stanica slúži aj pre obec Jahodná. Obe obce sú prepojené strednotlakovým prepojujúcim plynovodom DN 100 PN 300 kPa.

V obci Dunajský Klátov sú strednotlakové rozvody plynu. Miestne rozvody sú z oceľového materiálu s menovitou svetlosťou DN 100, DN 80 a DN 50. Menovitý tlak verejného plynovodu je 300 kPa.

Návrh územného plánu obce Dunajský Klátov uvažuje s rozšírením obytného územia o viaceré rozvojové lokality; ďalšie lokality sú delimitované pre rôzne formy rekreačného využitia. S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje len v lokalitách s obytnou funkciou. V prípade rozvojovej plochy č. 13, ktorá bude využívaná pre účely rekreačného bývania formou individuálnej chatovej rekreácie, sa neuvažuje s napojením na plynovod. Plynovod pre nové lokality bude pripojený na existujúce rozvody plynu v obci. Potrubie sa navrhuje z polyetylénu, s menovitou svetlosťou D 50 – D 90 mm.

Potreba plynu je pre rozvojové lokality s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu TÚV. Maximálny hodinový odber zemného plynu sa stanovuje v závislosti na teplotnom pásme. Obec Dunajský Klátov podľa normy STN 06 0210 spadá do teplotného pásma s vonkajšími teplotami -12°C . Pre uvedené teplotné pásmo je $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 3500 \text{ m}^3/\text{rok}$ – jednotne pre všetky teplotné pásma.

V navrhovaných lokalitách zmiešaného funkčného využitia (kombinácia obytnej funkcie a občianskej vybavenosti, resp. podnikateľských aktivít v uvažovanom pomere 1:1) zvyšujeme potrebu zemného plynu, vypočítanú pre domácnosti o 100%.

Pre navrhovaný rekreačno-športový areál (wellnesscentrum) – rozvojová plocha č. 12 nie je možné určiť potreby plynu, nakoľko nie je presne známy podnikateľský zámer investorov (vo výpočtoch uvádzame len hrubý predpoklad). V navrhovanej lokalite individuálnej chatovej rekreácie – rozvojová plocha č. 13 sa s potrebou zemného plynu neuvažuje.

Celkový predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu, vyjadrený ročnou spotrebou zemného plynu, je $904000 \text{ m}^3/\text{hod}$. Celkový prírastok maximálneho hodinového odberu zemného plynu je $361,6 \text{ m}^3/\text{hod}$.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/hod)
1	50	70	175000
2	25	35	87500
3	12	33,6	84000
4	3	8,4	21000
5	30	42	105000
6	8	11,2	28000
7	8	11,2	28000
8	60	84	210000
9	3	4,2	10500
10	10	14	35000
11	20	28	70000
12	–	~20	50000
13	–	–	–
Spolu		361,6	904000

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nároky na nadradenú dopravnú infraštruktúru

Nadradený komunikačný systém reprezentuje cesta II. triedy č. II/ 507 v úseku Dunajská Streda – Galanta, ktorá prechádza aj riešeným územím. Cesta II. triedy z Dunajskej Stredy

ďalej pokračuje do Gabčíkova, kde sa napája na cestu II/506, ktorá zabezpečuje spojenie s hraničným priechodom Medveďov.

Cesta II. triedy je v súčasnosti v danom úseku upravená v kategórii C 7,5/70. Podľa ÚPN VÚC Trnavského kraja sa navrhuje smerová úprava trasy cesty, vrátane vybudovania obchvatov obcí Mostová, Vozokany, Tomášikovo, Jahodná. Obchvat obce Dunajský Klátov sa neplánuje, ani navrhovaný obchvat obce Jahodná do riešeného územia nezasahuje. Podľa ÚPN VÚC sa výhľadovo počíta s preradením cesty Dunajská Streda – Galanta do siete ciest I. triedy.

Na sčítacom úseku 80866 (Dunajská Streda – Jahodná) cesty č. II/507 predstavovalo podľa sčítania dopravy z r. 2005 dopravné zaťaženie 5470 voz./24 hod. Z tohto objemu predstavuje nákladná doprava až 29,3%. Od roku 2000 do roku 2005 sa dopravné zaťaženie výrazne zvýšilo až na 150,3% úrovne roku 2000 (3640 voz./24 hod.). Do roku 2015 sa predpokladá zvýšenie dopravného zaťaženia na 6277 voz./24 hod., pri zachovaní podielu nákladnej dopravy. Podľa prognózovaných výhľadových koeficientov v zmysle Metodického pokynu MDPT SR č. 1/2006, sa do konca návrhového obdobia (do roku 2025) predpokladá oproti roku 2005 zvýšenie intenzity dopravy na ceste II. triedy o 32 % pri ľahkých vozidlách a o 26 % pri ťažkých vozidlách.

Výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy sa v zmysle STN 73 6110, STN 73 6101 a požiadaviek SSC navrhuje nasledovné:

- v zastavanom území MZ 12 (11,5)/50, vo funkčnej triede B2
- mimo zastavaného územia v kategórii C 9,5/70

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií

Miestne komunikácie v obci sú spevnené, s výnimkou niektorých krátkych úsekov slepých ulíc. Úsek cesty sprístupňujúci centrum obce z cesty II. triedy (Veľkoklátovská ul.) má nevyhovujúcu kvalitu povrchu a šírkové usporiadanie.

V Územnom pláne obce Dunajský Klátov boli okrem komplexnej rekonštrukcie úsekov komunikácií navrhnuté nové miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu nových rozvojových plôch:

- rozvojové plochy č. 1 a 2 – dopravné napojenie je z okružnej cesty po existujúcej prašnej komunikácii (pozemok je v obecnom vlastníctve) a cez existujúci most nad Klátovským kanálom. Navrhuje sa prebudovanie komunikácie na spevnenú vo funkčnej triede C3. Dopravnú obsluhu vo vnútri navrhovaných rozvojových plôch budú zabezpečovať upokojené komunikácie D1 v celkovej dĺžke 1550 m.
- rozvojová plocha č. 3 – dopravné napojenie je priamo z cesty II. triedy č. II/507, ako aj prostredníctvom paralelnej navrhovanej upokojenej komunikácie D1 s dĺžkou 250 m. S rozvojovou plochou č. 11 bude prepojená prostredníctvom priečne smerovanej upokojenej komunikácie C3 s celkovou dĺžkou 360 m.

- rozvojová plocha č. 4 – dopravné napojenie je priamo z cesty II. triedy č. II/507. Prepojenie s rozvojovými plochami č. 5 a 8 bude zabezpečovať navrhovaná obslužná komunikácia vo funkčnej triede C3 (kategória MO 7,5/30).
- rozvojové plochy č. 5, 6 – navrhuje sa vybudovanie priečnej upokojenej komunikácie, vo funkčnej triede D1 a v dĺžke 460 m. Táto komunikácia bude z oboch strán napojená na navrhované obslužné komunikácie vo funkčnej triede C3 (kategória MO 7,5/30).
- rozvojová plocha č. 7 – vyžaduje vybudovanie kratšieho úseku upokojenej zaslepenej komunikácie D1 s dĺžkou 80 – 100 m.
- rozvojová plocha č. 8 – v II. etape výstavby sa predĺžia obslužné komunikácie vo funkčnej triede C3 (kategória MO 7,5/30) z rozvojových plôch 4, 5, 6. Ďalej sa dobuduje vnútorný okruh – upokojená komunikácia D1, ktorá sa vybuduje v I. etape v rámci rozvojovej plochy č. 5 v dvoch úsekoch ako zaslepená komunikácia.
- rozvojová plocha č. 9 – nevyžaduje budovanie nových komunikácií, dopravne bude napojená z existujúcej obslužnej (okružnej) komunikácie.
- rozvojová plocha č. 10 – je prístupná priamo z okružnej komunikácie; jej vnútorné časti sa sprístupnia novým okruhom upokojenej komunikácie D1 v dĺžke 330 m.
- rozvojová plocha č. 11 – dopravné napojenie je z okružnej cesty prostredníctvom navrhovanej upokojenej komunikácie D1 s dĺžkou 190 m. S rozvojovou plochou č. 3 bude prepojená prostredníctvom priečne smerovanej upokojenej komunikácie D1 s celkovou dĺžkou 270 m.
- rozvojová plocha č. 12 – športovo-rekreačný areál bude dopravne prístupný priamo z existujúcej okružnej komunikácie. Vnútroareálové komunikácie nie sú predmetom riešenia tejto dokumentácie.
- rozvojová plocha č. 13 – navrhovaná chatová osada bude prístupná po existujúcej betónovej ceste k vodnému mlynu. Vo vnútri rozvojovej plochy sa navrhujú upokojené komunikácie funkčnej triedy D1 z povrchovou úpravou zo zhutneného štrku.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky pozdĺž prieťahu cesty II. triedy II/507 zastavaným územím obce nie sú vybudované. Územný plán obce Dunajský Klátov preto navrhuje vybudovanie obojstranných chodníkov pozdĺž cesty II. triedy, na úseku prieťahu cesty zastavaným územím obce a ich následné predĺženie južným smerom až po navrhované rozvojové plochy č. 3 a 4.

Aj miestne komunikácie sú bez chodníkov, s výnimkou niektorých kratších úsekov (od areálu skleníkového hospodárstva). S ohľadom na plánovaný územný rozvoj obce je potrebné vybudovať pešie prepojenie formou samostatného chodníka z navrhovaných rozvojových plôch č. 1, 2, 10 a 12 do centra obce. Pre vybudovanie chodníka (možnosť integrácie s cyklotrasou alebo vychádzkovou trasou) navrhujeme využitie existujúcej

priestorovej rezervy pozdĺž Klátovského kanála, resp. Starého Klátovského kanála. Pešie chodníky sa navrhujú o minimálnej šírke 1,5 m (2 pruhy x 0,75 m), optimálne 2,0 m + bezpečnostný odstup alebo deliaci pás 0,5 m.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené. Územný plán obce Dunajský Klátov navrhuje cez katastrálne územie obce Dunajský Klátov trasovanie regionálneho cykloturistického chodníka Gabčíkovo – Dunajská Streda – Malé Dvorníky – Dunajský Klátov – Galanta. Z uvedenej trasy budú po účelových a poľných cestách viesť odbočky miestnych cyklotrás a vychádzkových trás, sprístupňujúcich zaujímavosti katastri obce.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Posudzované územie nie je zaťažené z hľadiska kvality ovzdušia. V rámci SR patrí okolie Dunajskej Stredy k menej zaťaženým územiám, čo je dôsledok spolupôsobenia viacerých faktorov: nížinného reliéfu a absencie priemyselných závodov znečisťujúcich ovzdušie. Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO. Nemaľý podiel na vysokej prašnosti má veterná erózia a poľnohospodárstvo. Lokálne ohrozenia v znečistení ovzdušia spôsobujú v zberovej sezóne sušičky poľnohospodárskych podnikov ako i aplikácia umelých pesticídov. V obci Dunajský Klátov sa nenachádzajú veľké ani stredné zdroje znečistenia ovzdušia. Nakoľko je obec plne plynifikovaná, znečistenie pri vykurovaní je minimálne.

Navrhované riešenie územného plánu obce Dunajský Klátov nepredpokladá vznik nových malých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Návrh plynifikácie v nových rozvojových lokalitách prispeje k udržaniu kvality ovzdušia.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

Obec Dunajský Klátov nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody z domácností sa zhromažďujú v žumpách a septikoch a likvidujú sa odvozom do najbližšej čistiarne odpadových vôd v Jahodnej. Ide o ČOV typu CNP, ktorá pracuje na princípe dlhodobej aktivácie s úplnou stabilizáciou kalu. Pri čistení sa uplatňujú biologické procesy (denitrifikácia a nitrifikácia) podporované intenzívnym pneumatickým prevzdušňovaním. Čistiaci proces prebieha na princípe prerušovanej aktivácie. Jej projektovaná kapacita je 300 m³/d, čo predstavuje ekvivalent približne 2 000 EO pri produkcií 150 l/os/d.

Podľa aktuálnej dokumentácie, ako aj podľa návrhu Územného plánu obce Dunajský Klátov, sa splaškové vody z obce Dunajský Klátov budú odvádzať výtlačným potrubím do ČOV Jahodná. Kapacita ČOV Jahodná v súčasnosti vyhovuje potrebám oboch obcí.

V prípade očakávaného nárastu počtu obyvateľov obce Dunajský Klátov na 1045 obyvateľov do roku 2025 by čistenie splaškových odpadových vôd z obce Dunajský Klátov predstavovalo 1/2 kapacity ČOV. Projektované zaťaženie ČOV Jahodná na prítoku je $BSK_5 = 120 \text{ kg/d}$, $CHSK_{cr} = 240 \text{ kg/d}$, $NL = 110 \text{ kg/d}$, $N-NH_4^+ = 22 \text{ kg/d}$, $P_{celk} = 5 \text{ kg/d}$.

Z porovnania výpočtu množstva splaškových vôd vyplýva, že kapacita ČOV Jahodná bude postačovať len na I. etapu rozvoja obce Dunajský Klátov (do roku 2015). V prípade realizácie ďalšej výstavby v následných etapách II. a III. je podmieňujúcim predpokladom rozšírenie kapacity ČOV Jahodná na 2500 EO.

V zmysle východiskovej projektovej dokumentácie je celoobecná kanalizácia navrhnutá na odvádzanie splaškových odpadových vôd, t.j. ide o delenú stokovú sústavu. Kanalizačný systém je projektovaný ako tlaková kanalizácia z dôvodu vysokej hladiny podzemnej vody. Navrhovaná tlaková kanalizácia bude pozostávať zo zberačov PVC DN 90 a zo združených prípojkov HDPE DN 63. Všetky splaškové vody z obce Dunajský Klátov budú do ČOV Jahodná dopravované prostredníctvom výtlačného potrubia.

Výhľadové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v Územnom pláne obce Dunajský Klátov bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2025) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať $71\,933 \text{ m}^3$. Podľa pôvodu a spôsobu znečistenia ide o odpadové vody z domácností a zariadení s čistou prevádzkou. Priemerná výhľadová produkcia znečistenia z obce Dunajský Klátov pred čistením v ČOV Jahodná:

- $BSK_5 = 59,12 \text{ kg/d}$
- $CHSK_{cr} = 98,54 \text{ kg/d}$
- $NL = 118,24 \text{ kg/d}$
- $N-NH_4^+ = 5,91 \text{ kg/d}$
- $P_{celk} = 1,18 \text{ kg/d}$

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

	Výhľad: $EO_n = 1045$
Ročné množstvo splaškových vôd $Q_r (\text{m}^3/\text{r})$	71 933
Priemerné denné množstvo splašk. vôd $Q_p (\text{l/s})$	2,281
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{max} (\text{l/s})$	7,528
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{min} (\text{l/s})$	1,369

3. Odpady

Odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje firma Gulázsi v dvojtýždennom cykle. PET fľaše sa odvážajú 1 x mesačne. Do kontajnerov umiestnených v strede obce sa zbiera sklo

a papier, ktoré sa odvážajú podľa potreby, 1x ročne sa realizuje odvoz bielej techniky a autobaterií. Komunálny odpad sa odváža na regionálnu skládku odpadu v Dolnom Bare.

Podstatným zvýšením počtu obyvateľov v území v zmysle návrhu Územného plánu obce Dunajský Klátov (o viac ako 100% do konca návrhového obdobia, t.j. do roku 2025) dôjde aj k zvýšeniu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu o 100% by sa množstvo nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu udržalo na konštantnej úrovni.

Pre naplnenie tohto cieľa je potrebné zriadiť plochy a vybavenie pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu kompostovaním a pre zberný dvor – tieto plochy podľa návrhu riešenia budú umiestnené v rámci existujúcich výrobných areálov.

Ďalším navrhovaným opatrením v oblasti riešenia problematiky odpadov je uskutočňovať permanentný monitoring stavu životného prostredia a prípadnú sanáciu divokých skládok.

4. Hluk a vibrácie

Ochranu obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami upravuje zákon č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hladina hluku od roku 1997 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

Navrhované riešenie územného plánu obce Dunajský Klátov nepredpokladá zvýšenie záťaže hlukom ani vibráciami. Záťaž tohto druhu v súčasnosti vyplýva z trasovania existujúcej cesty II. triedy II/507 zastavaným územím obce. Návrh riešenia nepočíta s vybudovaním preložky cesty, nakoľko žiadne riešenie by nebolo možné uskutočniť bez zásahov do ÚEV / NPR Klátovské rameno.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Na území obce nie sú známe zdroje žiarenia.

Recentná aktivita tektonických štruktúr je pomerne nízka, riešené územie sa však nachádza v oblasti, kde sa v historicky známom období vyskytla intenzita zemetrasenia 7° makroseizmickej aktivity MSK-64. Najbližšie epicentrum sa nachádza vo vzdialenosti 50 km – v Komárne, ktoré patrí medzi seizmicky najaktívnejšie oblasti SR.

Navrhované riešenie územného plánu obce Dunajský Klátov nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného Územného plánu obce Dunajský Klátov relevantné.

V území obce nie sú realizované ani navrhované žiadne významné terénne úpravy a zásahy do krajiny.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie pre územný plán obce Dunajský Klátov je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím obce Dunajský Klátov. Katastrálne územie je celistvé s celkovou výmerou 457,366 ha.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie

Podľa geomorfologického členenia (Atlas SSR, 1980) patrí riešené územie do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská rovina, časti Potônska mokraď.

Vertikálna členitosť reliéfu v katastrálnom území obce Dunajský Klátov je minimálna – reliéf je rovinný, s minimálnym kolísaním nadmorskej výšky od 112–114 m.n.m., so spádom prevažne v smere severozápad–juhovýchod. Sklonitosť reliéfu je v intervale 0-1°. Na základe exogénnych procesov predstavuje riešené územie akumulčný reliéf s nepatrným uplatnením litológie. Z hľadiska typologického členenia reliéfu väčšinu územia tvorí fluviálny reliéf (fluviálna rovina), v južnej časti k.ú. obce vyskytuje aj fluviálno-mokraďový reliéf (fluviálna mokraď a slatinná rovina). Najvýznamnejším morfológickým útvarom sú pozdĺžne zníženiны v podobe lokálnych terénnych depresií, ktoré vznikli zazemnením pôvodných riečnych ramien. Okrem mokraďových úpätných a medzivalových depresií sa v území nachádzajú recentné agradačné valy. V súčasnosti majú fluviálne procesy minimálny vplyv a prevládajú planačné procesy súvisiace s poľnohospodárskou činnosťou, ktoré vedú k postupnému zarovnávaniu povrchu.

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie (Hrašna 1988) je riešené územie súčasťou regiónu neogénnych tektonických vkleslín, oblasti vnútrokarpatských nížin. Kvartérne sedimenty sú tu reprezentované predovšetkým komplexom štrkov, pieskov a hĺn. Holocénne hliny tvoria súvislú pokrývku územia a ich hrúbka sa pohybuje v rozmedzí 0,6–4,9 m. Ide prevažne o hliny pevnej až tvrdej konzistencie, hnedej až sivohnedej farby, s premenlivým obsahom piesčitej a v menšej miere i pefitickej zložky. Konzistencia povrchových hĺn sa však mení v závislosti na atmosférických činiteľoch. Najvrchnejší horizont hĺn tvorí vrstva hnedej ornice s hojným obsahom organickej zložky. Dosahuje hrúbku 0,2–0,6 m. Väčšie hrúbky fluviálnych prachovito-ílovitých až ílovitých hĺn naznačujú priebeh humózných výplní opustených mŕtvych ramien a sú pri povrchu čiastočne zachované na juhovýchodnom okraji riešeného územia.

Holocénne fluviálne hliny a piesky vytvárajú vrstvy, ktoré vzájomne vyклиňujú a vytvárajú šošovky. V riešenom území tvoria relatívne súvislú vrstvu v nadloží štrkov. Ich hrúbka je značne variabilná a kolíše od 0,4 do niekoľkých metrov. Piesky vystupujú aj v podobe nesúvislých polôh a šošoviek v hlinitých i štrkovitých sukcesiach. Ide prevažne o drobnozrnné až strednozrnné piesky, menej prachovité piesky. Vo vrchnej časti sú zahlinené, často s obsahom valúnov do priemeru 30 mm. Majú prevažne hnedú, menej sivohnedú až sivú farbu, sú zväčša stredne uľahnuté. Pri povrchu sa vyskytujú v prevažnej časti územia.

Najrozšírenejším typom kvartérnych sedimentov sú v danom území pleistocénne fluviálne štrky, piesčité štrky a piesky so štrkom, würmského veku. Tieto štrky sú klasifikované ako drobnozrnné až strednozrnné s prevládajúcimi valúmi priemeru 10-30 mm, menej do 80 mm, ojedinele až 100-150 mm. Miestami sa však vyskytujú i valúny s priemerom do 250-300 mm, pričom tieto sledujú určité horizonty. Hlavnými horninovými typmi vo valúnoch sú kremene, kremence, rohovce, pieskovce, vápence, kryštallické bridlice a granitoidy prevažne z alpských zdrojových oblastí. Štrky sú prevažne sivohnedej až sivej farby. Obsah piesčitej frakcie je v štrkoch značne premenlivý, čo podmieňuje vznik rôznych prechodných typov od štrku, cez štrk s piesčitou prímiesou až po piesok so štrkovou prímiesou.

2. Klimatické pomery

Podľa klimatickej rajonizácie Slovenska patrí územie obce Dunajský Klátov do teplej klimatickej oblasti s viac ako 50 letnými dňami v roku (maximálna teplota 25 °C a vyššia), okrsok T2 – teplý, suchý, s miernou zimou a s teplým letom.

V dlhodobom priemere sa vyskytujú zrážky 133 dní roka, z toho priemerný počet dní s úhrnom zrážok vyšším ako 10 mm predstavuje 18 – 19 dní. V máji až auguste sa v každom mesiaci vyskytnú priemerne 2 dni s úhrnom zrážok viac ako 10 mm, v zime 1 deň. Za rok je priemerne 30 dní, v ktorých sa vyskytujú búrkové javy, najviac v máji až auguste. Priemerný ročný úhrn zrážok je podľa dlhodobých meraní 555 mm. Ročný úhrn zrážok sa v období rokov 1994 – 2004 pohyboval od 325,5 do 738,3 mm.

Snehové zrážky sú veľmi premenlivé a málo stabilné. Stabilita snehovej pokrývky v dlhodobom priemere je asi 40 %, to znamená, že 60 dní celkového zimného obdobia býva bez snehovej pokrývky. Maximálna výška snehovej pokrývky môže dosahovať až 55 cm.

Tab.: Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm – stanica Gabčíkovo (1951-1980):

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	32	33	37	43	56	62
	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Ročný úhrn: 555 mm	60	48	42	48	50	44

Tab.: Úhrny zrážok v rokoch 1996 – 2000 v mm – stanica Gabčíkovo:

rok	1996	1997	1998	1999	2000
Priemer 10 r.: 573,5	683,8	624,7	591,3	529,9	437,8

Oblasť sa zaraďuje k najteplejším v rámci SR. Priemerná ročná teplota dosahuje podľa dlhodobých meraní 9,9 °C. Podľa údajov z rokov 1994 – 2004 bol desaťročný priemer teploty vzduchu vyšší, až 10,75 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty – 2,1 °C, v rokoch 1994 – 2004 bola priemerná januárová teplota – 0,33 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C. V desaťročnom ráde 1994 – 2004 bol najteplejším mesiacom august s priemernou teplotou 21,27 °C.

Tab.: Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C – stanica Gabčíkovo (1951-1980):

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19,0
Priem ročná teplota: 9,9 °C	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
	20,5	19,6	15,7	10,0	5,0	0,6

Tab.: Priemerné ročné teploty vzduchu v rokoch 1996 – 2000 v °C – stanica Gabčíkovo:

rok	1996	1997	1998	1999	2000
Priemer 10 r.: 10,5 °C	9,1	9,9	10,8	10,7	11,8

Územie patrí do jednej z najveternejších oblastí Slovenska, s prevládajúcimi severozápadnými vetrami. V rokoch 1996 – 2000 bola priemerná rýchlosť vetra 2,5 – 2,6 m/s, s výnimkou roku 1999, keď bola priemerná rýchlosť vetra podstatne vyššia – 4,7 m/s.

Tab.: Priemerná častosť smerov vetra – stanica Gabčíkovo (1961-1980):

mesiac	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Bezvet.
Častosť smerov vetra v %	17,7	24,5	8,5	6,0	6,1	4,3	8,5	9,0	8,1

Ročný chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri a minimom v júli až septembri. Veľký počet dní s dostatočným až silným prúdením umožňuje rozptyl oblačnosti, ale umožňuje častý vývoj inverzie teploty, ktorá podmieňuje vznik hmiel a oblačnosti z hmly. Najväčší počet hodín slnečného svitu pripadá na mesiac júl, najmenší na december. Priemerná oblačnosť dosahuje okolo 60 %, jasných dní je v priemere 47 za rok a zamračených 120 dní. Priemerný ročný počet dní s hmlou je 35.

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Územie nie je zafažené z hľadiska kvality ovzdušia. V rámci SR patrí okolie Dunajskej Stredy k menej zafaženým územiám, čo je dôsledok spolupôsobenia viacerých faktorov: nížinného reliéfu a absencie priemyselných závodov znečisťujúcich ovzdušie. Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zafažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO. Nemalý podiel na vysokej prašnosti má veterná erózia a poľnohospodárstvo. Lokálne ohrozenia v znečistení ovzdušia spôsobujú v zberovej sezóne sušičky poľnohospodárskych podnikov ako i aplikácia umelých pesticídov.

V obci Dunajský Klátov sa nenachádzajú veľké ani stredné zdroje znečistenia ovzdušia. Nakoľko je obec plne plynofikovaná, znečistenie pri vykurovaní je minimálne.

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Dotknuté územie patrí do základného povodia rieky Dunaj. V širšom území sa nachádzajú dva významné toky – Dunaj a Malý Dunaj.

Dunaj je typickou alpskou riekou s pomerne vyrovnaným rozdelením odtoku v priebehu roka. Prietokový režim je do istej miery ovplyvnený vodnými dielami, vybudovanými na nemeckom a rakúskom úseku rieky. V súčasnosti je hladinový režim Dunaja v SR ovplyvnený vodným dielom Gabčíkovo. Vzdušenie hladiny dosahuje približne po rkm 1860. Ako najbližší tok tvorí priepustnú okrajovú podmienku zvodnenej vrstvy záujmového územia a je preto hlavným hydrologickým činiteľom.

Minimálne vodné stavy na Dunaji sú v mesiacoch október až január, keď v dôsledku nižších teplôt vo vyšších horských polohách sa atmosférické zrážky akumulujú vo forme snehu. Maximálne stavy sa vyskytujú v mesiacoch maj až júl v dôsledku topenia snehovej pokrývky vo vyšších horských polohách, ako aj intenzívnych dažďov.

Prirodzený odtok povodia Malého Dunaja tvorí hydrologický režim tokov s relatívne malou vodnosťou, stekajúcich z východných svahov Malých Karpát. Hodnoty priemerných ročných prietokov na týchto tokoch sa pohybovali v roku 2002 v rozpätí 30 až 90 % dlhodobého priemerného ročného prietoku. Prietoky Malého Dunaja sú ovládané vtokovými a zátvornými objektmi, ktorými sa regulujú prietoky v toku. Vo vegetačnom období sa časť vôd Malého Dunaja využíva na závlahy. V záujmovej oblasti je vybudovaná sieť odvodňovacích kanálov, ktoré sú pospájané a prietoky v nich sú umelo regulované.

Riešeným územím pretekajú štyri vodné toky: Klátovské rameno, Klátovský kanál, Starý Klátovský kanál a Valdberský kanál. Tok rieky Malý Dunaj je 1 km severne od hranice k.ú. obce. Najväčšia dĺžka toku v riešenom území pripadá na Klátovské rameno, ktoré predstavuje prirodzený meandrujúci nízinný tok, s ojedinelými spoločenstvami fauny a flóry. Celková dĺžka je približne 25 km, z toho vodný tok so súvislou vodnou hladinou je dlhý cca 18 km (od Orechovej Potône po Topoľníky), riešeným územím preteká v dĺžke 4 km. Šírka toku spolu s brehovými porastami je 25 – 70 m. Hĺbka vody sa pohybuje od niekoľkých cm až do 4 – 5 m. Tok má prevažne štrkovité podložie a je napájaný priesakovými vodami.

Tab.: Prietoky vodných tokov v roku 2002 (m³/s)

Tok	Stanica	Priemerný prietok	Maximálny prietok	Minimálny prietok
Klátovský kanál	Blahová	0,267	0,912	0,121
Starý Klátovský kanál	Benkova Potôň	0,304	1,567	0,057
Klátovské rameno	Trhová Hradská	2,618	4,013	1,417
Malý Dunaj	Trstice	32,090	44,000	20,190

Najvýznamnejším vodným tokom v riešenom území je Klátovské rameno. Z hľadiska prietokov a vodohospodárskych funkcií sú významnými tokmi aj Klátovský kanál a Starý Klátovský kanál. Južný okraj katastrálneho územia ohraničuje koryto Valdberského kanála. Vodné plochy reprezentujú menšie rybníky a mŕtve ramená.

Hydomelioračné opatrenia – závlahy v riešenom území nie sú vybudované.

Vodné plochy (vrátane vodných tokov) majú výmeru 25,0388 ha, t.j. 5,5 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Hydrogeologické pomery

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (SHMÚ, 1984), širšie okolie posudzovaného územia patrí do hydrogeologického rajóna Q 051 – Kvartér západného okraja Podunajskej roviny.

Hydrogeologické pomery priamo súvisia s geologickou stavbou. Nositeľmi podzemných vôd sú hlavne fluviálne sedimenty – štrky a piesky napájané riekou Dunaj. Podložný štrkopiesčitý fluviálny sediment je v celom vertikálnom profile zvodnený. Na území prevláda horizontálny pohyb podzemnej vody s miernym odtokom do sústavy povrchových odvodňovacích kanálov. Priepustnosť súvrstvia drobných piesčitých štrkov je vysoká.

Žitný ostrov je charakterizovaný bohatstvom kvalitných podzemných vôd, ktoré sa v dunajských usadeninách neustále obnovujú, ich objem sa odhaduje až na 10 mld m³. Vody Žitného ostrova slúžia na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, a to nielen obyvateľov okresu Dunajská Streda, ale aj susedných regiónov. Z tohto dôvodu bolo územie Žitného ostrova v roku 1978 Nariadením vlády č. 46/1978 Zb. vyhlásené za chránenú vodohospodársku oblasť prirodzenej akumulácie vôd (CHVO Žitný ostrov) so zásobami vôd stredoeurópskeho významu. Celé územie obce Dunajský Klátov je súčasťou CHVO Žitný ostrov.

Chránenú vodohospodársku oblasť tvorí územie, ktoré je ohraničené riekou Dunaj, kanálom Palkovičovo–Aszód, Malým Dunajom, Suchým potokom a Čiernou vodou. Režim podzemnej vody v oblasti ovplyvňuje Dunaj so sústavami ramien a Malým Dunajom. Svojou rozlohou a množstvom toto územie predstavuje najvýznamnejšiu zásobáreň podzemnej vody na Slovensku. Nachádzajú sa tu veľkokapacitné zdroje nadregionálneho významu, ale aj zdroje, ktoré zásobujú pitnou vodou jednotlivé obce okresu Dunajská Streda.

V území sa nachádzajú zdroje geotermálnych vôd, ktoré sú akumulované v pontských pieskoch a pieskovcoch v hĺbke do 2500 m. Pramene sú využívané na vykurovanie skleníkov, fóliovníkov a budov, ale aj na rekreačné účely. V riešenom území sa nachádza 1 geotermálny vrt (s označením VDK-15). Geotermálny vrt je situovaný na juhovýchodnom okraji obce Dunajský Klátov medzi Klátovským ramenom Malého Dunaja a Klátovským kanálom, na poli v blízkosti objektov ŠM Dunajský Klátov. Vrt je prístupný z cesty z Dunajského Klátova k vodnému mlynu. Termálna voda z vrtu sa čerpá pomocou ťažobnej kolóny a potrubím sa vedie do skleníkov na vykurovanie.

Tab.: Charakteristiky zdroja geotermálnej vody v obci

Lokalita ev. č. vrt	Výdatnosť (l/s)	Teplota (°C)	Tepelný výkon (MW)	Mineralizácia (g/l)
Dunajský Klátov Vrt VDK – 15	15,0	74,9	3,74	-

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Trnavského kraja k roku 2002, SAŽP

Kvalita povrchových a podzemných vôd

- Znečistenie povrchových vôd – rieka Malý Dunaj patrí medzi silne znečistené toky. Najhoršiu kvalitu vody dosahuje v skupine mikrobiologických ukazovateľov a mikropolutantov (IV. trieda kvality). V skupine nutrientov a biologických ukazovateľov je zaradená do III. triedy kvality, v ostatných skupinách do II. triedy kvality. V posledných desaťročiach však bolo eliminované znečistenie ropnými látkami z petrochemického priemyslu (Slovnaft Bratislava). Kvalita vody v Klátovskom ramene nebola zisťovaná, vzhľadom k tomu, že na hornom toku až po ústie Klátovského kanála je napájané len priesakovými podzemnými vodami, vyznačuje sa vysokým stupňom čistoty vody (nízka saprobita).
- Znečistenie podzemných vôd – zo základných fyzikálno-chemických ukazovateľov v záujmovom priestore najčastejšie sú namerané nadlimitné koncentrácie Fe, Mn, NO₃, NH₄, fenolov, zo špecifických organických látok je často prekročená koncentrácia benzopyrénu.

5. Pôdne pomery

Hlavné pôdne typy v riešenom území sú lužné pôdy (čiernice), v blízkosti vodného toku sa vyskytujú nivné pôdy (fluvizeme).

Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdnych jednotiek vyskytujú:

- fluvizeme typické, karbonátové, ľahké v celom profile, vysychavé (0001001)
- fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké (0014062)
- čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom (0019002)
- čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké (0020003)
- čiernice typické až čiernice pelické, veľmi ťažké (0024004)
- čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové (0026002)

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Bonita poľnohospodárskych pôd je vysoká. Podľa Zákona č. 220/2004 Z.z. (príloha č. 3), ktorý na základe 7-miestneho kódu BPEJ uvádza kategorizáciu poľnohospodárskej pôdy do

9 skupín kvality, patrí väčšina poľnohospodárskej pôdy do 1. a 2. skupiny kvality, len malé plochy do 3. a 6. skupiny kvality.

Z hľadiska ohrozenia pôdy ako významného prírodného zdroja v území možno uviesť nasledujúce ohrozujúce faktory:

- Kontaminácia pôdy – podľa Atlasu krajiny SR (2002) nie sú pôdy v záujmovom území kontaminované. Zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba, hnojenie organickými a chemickými hnojivami a chemická ochrana rastlín.
- Veterná erózia – vyskytuje sa hlavne v mimovegetačnom období. Pôdy majú strednú odolnosť na chemickú a mechanickú degradáciu – prevažujú stredne ťažké a ťažké pôdy.

6. Fauna, flóra

Podľa fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina. Podľa zoografického členenia patrí do Panónskej oblasti a v rámci nej do juhoslovenského obvodu lužného dunajského okrsku.

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. vytvoril ako umelé prvky krajiny. Na väčšine územia je podstatne odlišná od reálnej vegetácie.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, na väčšine riešeného územia predstavujú jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy. Miestami potenciálnu prirodzenú vegetáciu predstavujú slatiniská.

Územie je silne poznačené vplyvom ľudskej činnosti, najmä intenzívnym poľnohospodárstvom. V dôsledku silného antropického tlaku na biozložku územia málo pozmenené pôvodné biotopy reprezentuje len tok Klátovského ramena a okolité porasty. Podstatne väčšiu plochu zaberajú človekom silne pozmenené a činnosťou človeka podmienené rastlinné spoločenstvá – hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr.

Lesná vegetácia

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola na väčšine územia odstránená a na miestach prirodzených kultúr sa nachádza orná pôda, na ktorej sa vyskytuje hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr.

Zvyšky lužného lesa sa zachovali pozdĺž Klátovského ramena. Ide o lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy. Lesné plochy pozdĺž Klátovského ramena v riešenom území sú zaradené do kategórie lesov osobitného určenia, ostatné lesné plochy sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. V druhovej skladbe dominuje topoľ biely, topoľ osika, jelša lepkavá, jaseň štíhly, vrba biela, v krovinnom prostredí je zastúpená najmä baza čierna, svíb krvavý.

Lesné plochy majú výmeru 25,0572 ha, t.j. 5,6 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Spomedzi ohrozených druhov flóry bol v Klátovskom ramene zaznamenaný výskyt *Apium repens*, *Hippuris vulgaris*, *Veronica catenata*, *Myriophyllum verticillatum*, *Butomus umbellatus*, *Nuphar lutea*, *Nymphaea alba*, *Viola elatior*, *Avenula pratensis*, *Berula erecta*, *Najas marina*, *Epipactis helleborine*, *Potamogeton perfoliatus*, *Sagittaria sagittifolia*.

Klátovské rameno je významným refúgiom vodných a pri vode žijúcich bezstavovcov. Doteraz tu bolo zaznamenaných vyše sto druhov chrobákov, z ktorých si zasluhuje pozornosť nález neznámeho druhu rodu *Dorytomus* a výskyt ohrozeného druhu *Osmoderma eremita*. Spomedzi pôvodných chránených druhov bezstavovcov sa tu vyskytujú vodnár striebřistý (*Argyronetta aquatica*), rak bahenný (*Astacus leptodactylus*), štítovec jarný (*Lepidurus apus*), štítovec letný (*Triops cancriformis*), podenka nížinná (*Ephoron virgo*), šidlo belasé (*Aeschna coerulea*), šidlo obrovské (*Anax imperator*). V lokalite bol zistený výskyt viacerých faunisticky zaujímavých druhov dvojkrídlencov *Diptera* a hrubopásych blanokrídlencov *Hymenoptera*. V Klátovskom ramene sa predpokladá výskyt 23 druhov rýb. Podľa výsledkov prieskumu a zoznamu ulovených druhov sa v Klátovskom ramene vyskytuje 19 druhov rýb, z ktorých sú chránené nasledovné druhy: boleň dravý (*Aspius aspius*), karas zlatistý (*Carassius carassius*), pľž severný (*Cobitis taenia*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*) a lopatka dúhová (*Rhodeus amarus*). Z obojživelníkov boli zistené: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan krátkonožý (*Rana lessonae*), skokan rapotavý (*Rana ridibunda*), mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*), mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*). Z plazov bol evidovaný výskyt užovky stromovej (*Elaphe longissima*), užovky obojkovej (*Natrix natrix*) a užovky fírkanej (*Natrix tessellata*). Z pôvodných chránených druhov vtákov sa tu vyskytujú rybárik riečny (*Alcedo atthis*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), chochlačka sivá (*Aythya ferina*), labuť hrbozobá (*Cygnus olor*), volavka biela (*Egretta alba*), sliepočka zelenonohá (*Gallinula chloropus*), bučiacik močiarny (*Ixobrychus minutus*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), chriašteľ vodný (*Rallus aquaticus*), potápka hnedá (*Tachybaptus ruficollis*). Z cicavcov sú ohrozené predovšetkým niektoré druhy hmyzožravcov a mäsožravcov, viazané na vodné, močiarné a pobrežné biotopy, keďže v ekosystéme zaujímajú miesto na vrchole trofickej pyramídy. Sú to najmä vydra riečna (*Lutra lutra*), duloonica menšia (*Neomys anomalus*), duloonica väčšia (*Neomys fodiens*), piskor lesný (*Sorex araneus*), netopier vodný (*Myotis daubentoni*), bobor európsky (*Castor fiber*).

Nelesná drevinová vegetácia

Táto vegetácia má charakter polopriepustných línií sprievodnej vegetácie pozdĺž väčšiny cestných komunikácií, poľných ciest a odvodňovacích kanálov. Prevládajú umelo vysadené vysoké dreviny alebo porasty krovín – ruža šípová, zob vtáčí, svíb krvavý. Z bylín dominujú druhy ruderálnych spoločenstiev – palina obyčajná, žihľava dvojdomá, pichliač roľný. Z drevín je to prevažne orech kráľovský, topol čierny, jaseň šťihly. Vegetáciu v okolí melioračných kanálov tvorí predovšetkým vrbá krehká, vrbá rakyta, topol čierny, topol biely.

Formácie nelesnej drevinovej vegetácie majú všestranný úžitkový a ochranný význam a výrazne posilňujú ekologickú stabilitu poľnohospodárskej krajiny. Plnia pôdoochrannú funkciu – líniové porasty zmierňujú intenzitu vzdušného prúdenia. Brehové porasty bránia prenikaniu agrochemikálií do povrchových vodných tokov. Enklávy nelesnej drevinovej vegetácie sú miestom hniezdenia viacerých druhov vtákov a poskytujú úkryt malým cicavcom a hmyzu. Vegetácia tohto druhu je významná aj z estetického a vizuálneho hľadiska.

Z faunistického hľadiska tvorí nelesná drevinová vegetácia biotop pre viaceré druhy vtákov – sýkorka bielolíca, strnádka žltá, straka čiernozobá, bažant, jarabica. Na tento typ biotopu sú viazané aj viaceré druhy cicavcov, ktoré tu nachádzajú miesto úkrytu a odpočinku. Najvýznamnejšou nízkou zverou sú zajace, spomedzi vysokej zveri sa tu najviac vyskytujú srnce, jelene, diviaky.

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci ornej pôdy alebo ostatných plôch.

Trvalé trávne porasty

Spoločenstva stepného typu sa v riešenom území vyskytujú len na malých plochách, dopĺňajúcich nelesnú drevinovú vegetáciu a tiež na podmáčaných plochách v terénnych depresiách. Vznikli zarastením bývalej ornej pôdy alebo sa vyskytujú na miestach, ktoré neboli vhodné na obrábanie a v minulosti bola na nich odstránená stromová a krovitá vegetácia. V riešenom území sa vyskytujú v podobe slatinísk, ktoré sú porastené vlhkomilnou vegetáciou. Vplyvom melioračných zásahov a poľnohospodárskej činnosti sa ich charakter zmenil.

Špecifickým druhom trvalých trávnych porastov, ktoré sa pomerne hojne v riešenom území vyskytujú, sú podmáčané bylinné spoločenstvá. Ide najmä o trstové spoločenstvá, v ktorých dominujú trst' obyčajná, pálka širokolistá, pálka úzkolistá.

Na celom toku Klátovského ramena sú vyvinuté brehové porasty, ktoré prechádzajú do vody močiarnymi rastlinami: pálkou úzkolistou a širokolistou, trstou obyčajnou, červenavcami. Vo vode rastie mnoho druhov vodných rastlín, vrátane vzácneho lekna bieleho a leknice žltej, ktoré v niektorých zákutiach súvislo pokrývajú hladinu.

Trvalé trávne porasty majú výmeru 9,8236 ha, t.j. 2,1 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda a trvalé kultúry

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (86,9%), ako aj na celkovej výmere katastra. Spomedzi spoločenstiev stepného typu vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu agrocenózy na orných pôdach, ktoré sú v danom území plošne najrozsiahlejšie.

Hlavnými pestovanými plodinami sú obilniny, hlavne kukurica na zrno, olejniny, jednoročné a viacročné krmoviny, rozšírené je aj pestovanie zeleniny. Polia majú charakter

rozsiahlych pôdnych celkov, prerušovaných pomerne hustou sieťou poľných ciest a vodných kanálov so sprievodnou vegetáciou.

Orná pôda má výmeru 306,6158 ha, t.j. 67,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Trvalé kultúry sú na 4,4% celkovej výmery katastrálneho územia, z toho 18,6315 ha pripadá na vinice a 1,7377 ha na ovocné sady. V skutočnosti je však rozsiahla plocha evidovaná v katastri nehnuteľností ako vinica v severnom cípe katastrálneho územia využívaná ako orná pôda.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Sídlná zeleň je viazaná na vodný tok v podobe brehových porastov a sprievodnej drevinovej vegetácie pozdĺž Starého Klátovského kanála. Drevinová vegetácia sa tiež nachádza na verejných priestranstvách pred obecným úradom. Sídlnú zeleň v niektorých častiach dopĺňa líniová zeleň pozdĺž miestnych komunikácií. Drevinová skladba výsadby verejnej zelene je rôznorodá – tvoria ju topoľ, okrasné a ovocné dreviny.

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, cesty – hlavne ťahy nadradenej cestnej siete, nadzemné energetické vedenia a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Krajinnú štruktúru Žitného ostrova tvorí intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina s rovinným reliéfom a nízkym zastúpením atraktívnych krajinnno-estetických prvkov. Typický obraz krajiny tvoria polia, ohraničené panorámami vidieckych sídiel s výškovými dominantami kostolov.

Prevládajúcim krajinným prvkom aj v okolí obce Dunajský Klátov je poľnohospodárska pôda, zväčša vo forme veľkoblokových honov, využívaná takmer výlučne ako orná pôda. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka.

Napriek tomu sa v území nachádzajú prírodné prvky, cenné z hľadiska estetického vnímania a identity krajiny. Predovšetkým sú to malebné krajinné scenérie Klátovského ramena, charakteristického porastami lekna bieleho a leknice žltej. Má charakter oázy prírodného prostredia, meandrovite sa vinúcej okolitou poľnohospodárskou krajinou, obklopenej porastami lužného lesa. Atraktivitu prostredia akcentuje aj zachovaný objekt vodného mlyna na brehu vodného toku. Vďaka týmto prvkom predstavuje v rámci Žitného

ostrova obec Dunajský Klátov a okolie Klátovského ramena krajinné prostredie s mimoriadnou atraktivitou.

Za pozitívne (harmonické) prvky scenérie krajiny možno označiť aj rozptýlenú zeleň v krajine – vetrolamy, stromoradia, remízky. Špecifickým prvkom, ktorý sa v riešenom území vyskytuje, sú umelovytvorené odvodňovacie kanály (Starý Klátovský kanál, Klátovský kanál). Oproti meandrujúcim prírodným tokom sa vyznačujú nižšou diverzitou priestorových prejavov, ktoré sú pravidelné, geometrické. Úseky, ktoré sú doplnené sprievodnou vegetáciou pôsobia prirodzenejšie a z hľadiska krajinného obrazu sú atraktívnejšie. Vetrolamy, stromoradia a kanály majú líniový priestorový prejav.

Medzi harmonicky pôsobiace prvky scenérie krajiny možno považovať aj kontaktné polohy samotného sídla s krajinou, kde je harmonicky zapojené do krajiny prídumovými záhradami a záhumienkami.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajiny štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Prvky s výrazne rušivým účinkom z hľadiska vnímania krajiny sa v riešenom území nevyskytujú, ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú ako dominantné prvky siluety technických zariadení (komíny a pod.). Za rušivé prvky scenérie krajiny možno považovať vedenia vysokého napätia, ako aj výrobné areály na južnom i severnom okraji obce, vysielač mobilných operátorov.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Oblasť Žitného ostrova a všeobecne Podunajskej roviny patrí k najviac zmeneným územiám s výraznou prevahou orných pôd. Zvyškom pôvodných ekosystémov je Klátovské rameno, ktorého ekologicky najvýznamnejšia časť spadá práve do katastrálneho územia obce Dunajský Klátov. Ako ekologicky významné segmenty však možno definovať aj poloprírodné alebo umelovytvorené prvky, na ktoré sa môžu viazať ekostabilizačné funkcie:

- vodné toky – prirodzené vodné toky (Klátovské rameno), ale aj umelovytvorené vodné toky s brehovou vegetáciou a sprievodnou zeleňou, ktoré plnia funkcie aj v rámci systému ekologickej stability (Starý Klátovský kanál, v menšej miere aj Klátovský kanál)
- mŕtve ramená a rybníky – vodné plochy, ktoré vznikli v dôsledku napriamania vodných tokov alebo prirodzeného presunu koryta
- lesné porasty – lužné lesy lemujúce vodné toky – v riešenom území sa nachádzajú len pozdĺž Klátovského ramena
- plochy nelesnej drevinovej vegetácie – ako ekologicky významné segmenty sú označené niektoré plochy a línie nelesnej drevinovej vegetácie pozdĺž kanálov, poľných ciest a medzí
- trvalé trávne porasty – podmáčané plochy v terénnych mikrodepresiách a vo väzbe na plochy mŕtvych ramien a rybníkov

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

V riešenom území sa nachádza chránené územie s medzinárodným významom – Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno, na ktorú sa vzťahuje najprísnejší stupeň ochrany prírody a krajiny (5. stupeň ochrany). Ochranné pásmo je vo vzdialenosti 100 m smerom von od hraníc rezervácie a platí v ňom 3. stupeň ochrany.

NPR Klátovské rameno má rozlohu 306,44 ha a okrem obce Dunajský Klátov zasahuje aj do katastrálnych území Dolná Potôň, Dolné Topoľníky, Horné Mýto, Horné Topoľníky, Jahodná, Malé Blahovo, Ohrady, Orechová Potôň, Trhová Hradská, Veľké Blahovo, Vydrany. NPR Klátovské rameno je geomorfologicky, biologicky a krajinársky mimoriadne cenný priestor so zachovalými spoločenstvami vodnej vegetácie a komplexmi typických lužných lesov. Je chráneným územím na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 83/1993 Z.z. z 23.3.1993.

Klátovské rameno bolo zaradené aj do národného zoznamu území európskeho významu (na základe výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004) pod označením SKUEV0075. Územie európskeho významu má rozlohu 263,71 ha, v riešenom území je však jeho hranica totožná s hranicou NPR.

V rámci územného systému ekologickej stability predstavuje Klátovské rameno biokoridor nadregionálneho významu s označením nBK7; chránené územie má označenie vNR5.

Navrhované chránené vtáčie územie ani iné územie ochrany prírody sa v riešenom území nenachádza.

Predmetom ochrany v NPR a ÚEV Klátovské rameno sú nasledovné biotopy:

- karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy
- prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition

Pre zabezpečenie ochrany biotopov sú presne definované činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území európskeho významu Klátovské rameno:

- zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť životné prostredie
- farmy, v ktorých sa chová viac ako 30 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat)
- rozširovanie inváznych druhov rastlín
- rozširovanie nepôvodných druhov rastlín
- výkon rybárskeho práva - lov rýb

- oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
- vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd poškodzujúce ukazovatele vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb
- hospodársky odber vody
- umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela
- skládky odpadu
- likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky
- umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu

Ďalej sú definované činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia európskeho významu Klátovské rameno:

- rozširovanie inváznych druhov rastlín
- rozširovanie nepôvodných druhov rastlín
- farmy na chov zvierat - zariadenia, v ktorých sa chová viac ako 100 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat)
- malé vodné elektrárne
- skládky odpadu

Pre zabezpečenie ochrany sa v území európskeho významu Klátovské rameno navrhujú nasledovné manažmentové opatrenia:

- zvyšovanie rubnej doby
- jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)
- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak, aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality
- optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín
- kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne
- revitalizácia tokov, obnova prívodných kanálov, mŕtvych ramien za účelom zavodnenia mokradových biotopov
- odstraňovanie inváznych druhov rastlín
- ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín
- uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov

- zakladanie nových brehových porastov s uplatnením pôvodných druhov drevín
- revitalizácia starých záŕaží (napríklad opustené ŕažbové priestory, odkaliská, haldy, výsypky, odvaly, skládky)
- umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod.
- usmerňovanie návštevnosti územia

Územný systém ekologickej stability

Štruktúrálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré sú hierarchizované na viacerých úrovniach – nadregionálnej, regionálnej a miestnej.

Pre riešené územie nebol vypracovaný miestny územný systém ekologickej stability. Na regionálnej úrovni bol pre celé územie okresu Dunajská Streda spracovaný RÚSES. Dokument v rámci riešeného územia vymedzil dva biokoridory regionálneho, resp. nadregionálneho významu. Časť územia sa však vyznačuje nižšou ekologickou stabilitou, preto funkčný územný systém ekologickej stability by mal okrem vymedzených prvkov RÚSES obsahovať aj adekvátne prvky miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES).

Biocentrá

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa RÚSES okresu Dunajská Streda sa v riešenom území nenachádza žiadne biocentrum. V blízkosti sa nachádza biocentrum regionálneho významu rBC18 (v k.ú. obce Jahodná), ktoré je viazané na kompaktné lesné plochy pri Malom Dunaji. Od hranice riešeného územia je biocentrum vzdialené asi 1–2 km.

Prvky RÚSES predstavujú kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu.

Pri návrhu biocentier sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokradňového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biocentrá:

- mBC Mŕtve rameno pri Starom Klátovskom kanáli – biocentrum miestneho významu tvorí vodná plocha bývalého riečného meandra, ktorú obklopujú trstinové porasty, trvalé trávne porasty a nelesná drevinová vegetácia. Rozsah biocentra je dostatočný, potrebné je obmedzenie hospodárskych aktivít na mŕtvom ramene – chovu vodnej hydiny, odstránenie navozeného odpadu, aspoň čiastočné odstránenie

fyzických bariér obmedzujúcich interakcie s príslušným biokoridorom regionálneho významu rBK17

Biokoridory

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiadúca.

Z RÚSES okresu Dunajská Streda boli prevzaté návrhy biokoridorov regionálneho a nadregionálneho významu:

- nBK7 Klátovské rameno – nadregionálny biokoridor, ktorý tvorí vodný tok Klátovského ramena, v blízkosti obce Jahodná sa biokoridor rozdeľuje do dvoch vetiev, pričom jedna z nich zahŕňa aj časť toku Malého Dunaja až po nadregionálne biocentrum Malý Dunaj (nBC18). Klátovské rameno so zachovalými spoločenstvami vodnej vegetácie a komplexami typických lužných lesov, s výskytom vzácnych a chránených druhov rastlín a živočíchov. Biokoridor je široký 200-500 m a zahŕňa aj časť poľnohospodárskej pôdy, v súčasnosti obhospodarovanej ako orná pôda. Jadrové časti biokoridoru sú genofondovými lokalitami fauny a flóry. Navrhuje sa zachovať pôvodné druhové zloženie, v tvrdých luhoch (dub, jaseň, topoľ domáci, brest, hrab, lipa) a v mäkkých luhoch (topoľ, osika, vŕba), ďalej zväčšiť plochy nelesnej drevinovej vegetácie a trvalých trávnych porastov na poľnohospodárskej pôde v kontaktných polohách s lesnými porastami v rámci plochy vymedzenej pre biokoridor. Ostatné požiadavky vyplývajú z požiadaviek ochrany prírody v NPR a ÚEV Klátovské rameno.
- rBK17 Klátovský kanál – regionálny biokoridor začína v regionálnom biocentre Potônska mokraď (rBC25) a prechádza viacerými katastrálnymi územiaми obcí, pričom sleduje tok Starého Klátovského kanála (tok Klátovského kanála nemá v rámci RÚSES funkciu biokoridoru, preto označenie tohto biokoridoru v RÚSES nie je presné). Biokoridor rBK17 sa v riešenom území rozvetvuje na 2 samostatné vetvy, ktoré sú od seba priestorovo oddelené. Hlavná vetva biokoridoru pokračuje v smere toku Starého Klátovského kanála. Druhá vetva vedie menej vyvinutým biokoridorom Valdberského kanála až k biocentru Ohradský a Belský kanál (rBC24). Z tohto dôvodu sú v ďalšom označení rozlíšené 2 samostatné biokoridory:
- rBK17-A Starý Klátovský kanál – sprievodná vegetácia a brehové porasty na časti toku, ktorý prechádza riešeným územím, sú dostatočne vyvinuté, preto sa nenavrhujú špecifické opatrenia. Na trase biokoridoru je v riešenom území navrhnuté biocentrum miestneho významu mBC Mŕtve rameno pri Starom Klátovskom kanáli.
- rBK17-B Valdberský kanál – sprievodná vegetácia je vyvinutá len miestami – vyskytujú sa trvalé trávne porasty, koryto je pri nižšej hladine podzemnej vody vyschnuté. Tok na celom úseku tvorí hranicu katastrálneho územia obce s obcami

Ohrady a Veľké Dvorníky. Navrhuje sa doplnenie sprievodnej vegetácie – stromoradií kombinovaných s trvalými trávnyimi porastami pozdĺž celého toku, nakoľko v súčasnosti biokoridor nemôže dostatočne plniť funkcie prvku zabezpečujúceho ekologickú stabilitu územia. Potrebné je tiež rozšírenie koridoru na šírku minimálne 20 m, vrátane šírky vodného toku.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory:

- mBK Klátovský kanál – navrhuje sa posilnenie ekostabilizačnej funkcie kanálového vodného toku od jeho sútoku so Starým Klátovským kanálom, s ktorým tečie v paralelnom smere. Navrhuje sa výsadba sprievodnej vegetácie a zvýšenie prietokov odklonom časti výtoku z Veľkoblavovských rybníkov (voda z Klátovského kanála sa odoberá pre zásobovanie rybníkov, výtok je do Starého Klátovského kanála). Uvedené úpravy je nutné koordinovať s požiadavkami na údržbu vodných tokov.
- mBK Soliarske rameno – biokoridor je navrhnutý v trase vyschnutého prirodzeného ramena Klátovského ramena. Soliarske rameno tvorí hranicu katastrálneho územia a ďalej pokračuje až k obci Horné Mýto, kde sa pôvodne opäť spájalo s Klátovským ramenom, pričom vytváralo tzv. Soľný ostrov s osadou Soliari. Navrhuje sa vyčistenie koryta, zavodnenie toku ramena, zabezpečenie jeho prietochnosti na celej dĺžke toku, revitalizácia a posilnenie brehových porastov

Interakčné prvky

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne ekologické pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie funkcie interakčných prvkami sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- jazierka pri Starom Klátovskom kanáli (okrem navrhovaného biocentra miestneho významu) a rybník v lokalite Okružla síhoľ
- trvalé trávne porasty (s nelesnou drevinovou vegetáciou) na poľnohospodárskej pôde, napr. v lokalite Predné lúky
- líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde

9. Obyvateľstvo

Zloženie a vývoj počtu obyvateľstva

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od počiatku sledovaného obdobia počet obyvateľov mierne stúpal, s výnimkou obdobia medzi rokmi 1900 až 1910, kedy došlo k poklesu populácie. Mierny pokles nastal aj v dôsledku vojnových strát počas II. svetovej vojny. Následne počet obyvateľov pomerne rýchlo rástol, rozvoj obce však od 60. rokov 20. storočia zabrzdilo pričlenenie k obci Jahodná.

V priebehu 90. rokov sa počet obyvateľov ustálil na úrovni okolo 450 obyvateľov, od konca 90. rokov opäť klesá. V posledných troch rokoch sa opäť obnovil mierny rast počtu obyvateľov.

Z hľadiska demografických prognóz má značnú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov sčítania ľudu z roku 2001 dosiahol hodnotu 96, do roku 2005 však veľmi výrazne klesol až na hodnotu 60. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Pri porovnaní s priemernou hodnotou tohto ukazovateľa za celý okres Dunajská Streda (104 v roku 2001) je index vitality v obci Dunajský Klátov hlboko pod priemerom.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2007

Rok sčítania obyv.	Počet obyvateľov	Rok sčítania obyv.	Počet obyvateľov
1869	140	1970	437
1880	143	1980	492
1890	171	1991	455
1900	237	2001	460
1910	198	2004	416
1921	246	2005	444* (427)
1930	270	2006	467*
1940	292	2007	472*
1948	271		

* podľa údajov obce

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia

	2001	2005
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	460	427
z toho muži	227	214
z toho ženy	233	213
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	77	52
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	301	288
z toho muži	158	132
z toho ženy	143	156
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	80	87
z toho muži	26	
z toho ženy	54	

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, Štatistický úrad 2005

Populácia obce sa vyznačuje mierne podpriemernou úrovňou pôrodnosti – natalita v obci je 6‰, kým celoštátny priemer je 9‰. Miera úmrtnosti v obci je mierne nad celoštátnym priemerom – v období 2002--2004 na 1000 obyvateľov obce pripadalo 11-12 zomretých (celoslovenský priemer bol 10 zomretých). V období 2000-2004 počet narodených bol 48, kým počet zomretých bol o 14% vyšší, t.j. na 1 novorodenca pripadlo 1,14 zomretých. Prirodzený prírastok sa udržiaval až do roku 1998, od tohto obdobia bol každoročne zaznamenaný prirodzený úbytok, s výnimkou rokov 2003 a 2006. Ide však len o náhodné medziročné výkyvy, spôsobené nízkou početnosťou celkovej vzorky.

Uvedený vývoj je globálnejším trendom v SR. Za hlavné dôvody sa vo všeobecnosti považuje zhoršenie podmienok pre založenie rodiny, diferenciácia životných stratégií, najmä u mladej populácie vo fertilnom veku a odlev tejto zložky populácie do rozvojových pólů.

V období 1994-2004 sa do obce prisťahovalo 121 osôb, pričom v tom istom období sa z obce odsťahovalo 146 osôb. Tieto údaje svedčia o migračnom úbytku obyvateľstva, čo vyvolali hlavne hospodárske problémy – nedostatok pracovných príležitostí v obci. Medziročne boli zaznamenané veľké výkyvy a napriek celkovému trendu migračných úbytkov, boli v niektorých rokoch zaznamenané migračné prírastky – v rokoch 1996, 1997, 2005, 2006, 2007. Napriek značným výkyvom už možno zopakovanie migračného prírastku v troch po sebe idúcich rokoch považovať za náznak zmeny trendu z úbytku na prírastok.

V budúcich rokoch možno na základe pozorovania situácie v okolitých obciach prognózovať posilnenie trendu suburbanizácie, ktorý sa prejavuje zvýšeným záujmom obyvateľov o bývanie na vidieku v bezprostrednej blízkosti miest, s pokojnejším prostredím pre rodinný život. Zvýšenie migračných ziskov obcí v suburbánnom pásme sa očakáva aj v súvislosti s priaznivými vyhlídkami hospodárskeho rozvoja dunajskostredského a galantského regiónu. To by pre obec Dunajský Klátov znamenalo významný rozvojový impulz. Predpoklad rastu počtu obyvateľov prisťahovaním bol zohľadnený aj v návrhu rozvojových plôch pre bývanie.

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne. Až 93,9% obyvateľov sa hlási k maďarskej národnosti.

Deklarovaná miera religiozity obyvateľov je nadpriemerná a len minimálny počet obyvateľov (8) sa nehlási k žiadnemu vierovyznaniu. Dominantné postavenie má rímskokatolícka cirkev (92% obyvateľov).

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	maďarská	slovenská	iná
	432	24	4

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícke	evanjelické a.v.	reformované	iné+nezist.	bez vyznania
	423	10	16	3	8

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Podľa rodinnej charakteristiky patrí obec Dunajský Klátov medzi tradičné obce. Výrazne nadpriemerný je podiel spoločne bývajúcich domácností. Podiel neúplných rodín je takmer najnižší v okrese, čo poukazuje na pretrvávajúce tradičných rodinných modelov.

Tab.: Ukazovatele rodinnej charakteristiky obce

Podiel na celku domácností	% úplných rodín	% neúplných rodín	% viacdet. rodín (3 a viac)	% podiel detí na celku	% spoločne bývajúcich domácností
	39,5	1,9	7,1	26,8	40,6

Zdroj: Atlas obcí Slovenska podľa rodinných a demografických charakteristík, 1996

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti pomerne vysoký potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov je 56,7%, čo prevyšuje celoštátny priemer (51,1%).

Tento potenciál v minulosti nebol v dôsledku vysokej nezamestnanosti dostatočne využitý. V roku 2001 bolo podľa údajov Štatistického úradu v obci 62 nezamestnaných, čo predstavovalo až 23,8% ekonomicky aktívnych osôb. V posledných rokoch počet nezamestnaných výraznejšie klesá v dôsledku zvyšujúcej sa ponuky pracovných príležitostí v Dunajskej Strede a najmä v novovznikajúcich priemyselných podnikoch v Galante.

Obec eviduje asi 50 živnostníkov, hlavne v oblasti remeselných a stavebných profesií, väčšina z nich však nevyvíja samostatnú podnikateľskú činnosť, ale dodávateľsky zabezpečuje niektoré služby pre väčšie firmy. Aj počet živnostníkov sa v poslednom období zvýšil.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba, ktorá sa realizovala vo veľmi priaznivých prírodných podmienkach. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí výrazne klesol počet pracovníkov v tomto odvetví – v roku 2001 len 22 osôb pracovalo v primárnom sektore, t.j. 8,4% ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V súčasnosti je podiel zamestnaných v sekundárnom sektore vyšší ako v primárnom sektore. Najväčší priemerný evidenčný počet zamestnancov v priemysle nachádza zamestnanie v potravinárskom a strojárskom priemysle v okolitých mestách.

Počet pracovných príležitostí v obci nenapĺňa dopyt po pracovných príležitostiach. Zo zamestnanej zložky ekonomicky aktívneho obyvateľstva časť odchádza za prácou najmä do Dunajskej Stredy, v menšej miere aj do Galanty a Bratislavy. Podľa údajov z roku 2001 95 osôb, t.j. 36,4% ekonomicky aktívnych obyvateľov, odchádzalo za zamestnaním mimo obce.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov v roku 2001

Počet ekonomicky aktívnych osôb	261
z toho muži	140
z toho ženy	121
Podiel ekonomicky aktívnych (%)	56,7
Počet pracujúcich	180
z toho muži	109
z toho ženy	71
Počet nezamestnaných	62
z toho muži	29
z toho ženy	33

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Historický vývoj obce

Obec sa prvýkrát spomína roku 1392 ako Theukes. Roku 1533 patrila rodine Zomorovcov a Kondéovcov. V 19. storočí tu mal majetok Haberman. V roku 1553 mala obec 7 port, 1715 5 daňovníkov, 1828 29 domov a 220 obyvateľov. Na začiatku 20. storočia patril k obci aj tzv. Malý les a mlyn. V rokoch 1938-1945 bola obec pripojená k Maďarsku. Od roku 1960 bol Dunajský Klátov pričlenený k obci Jahodná, od roku 1990 je opäť samostatnou obcou.

Ochrana pamiatok

Najvýznamnejšou architektonickou pamiatkou na území obce je vodný mlyn Cséfalvayovcov – technická pamiatka, ktorá je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 2301/0. Je situovaný na brehu Klátovského ramena v lokalite Huzamér. Podľa konštrukčného riešenia patrí medzi anglo-americké typy mlynov. Mlynica je dvojpodlažná budova z pálených tehál so sedlovou strechou. Vodné

koleso pobrežného vodného mlyna je lopatkové, s dvojvencovou kovovou konštrukciou; palečné koleso je kovové s osadenými drevenými zubmi. Terajšiu stavebnú úpravu získal pri prestavbe v roku 1920, posledným majiteľom bol Michal Cséfalvay. Mlyn bol v prevádzke až do roku 1941 a aj v súčasnosti je prevádzkyschopný. Od roku 1987 je v objekte zriadená stála expozícia vodného mlynárstva Žitnoostrovského múzea.

V obci sa nachádzajú ďalšie objekty, ktoré nie sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, majú však značné pamiatkové, kultúrne a architektonické hodnoty a je potrebné ich zachovať a chrániť:

- hlavný kríž cintorína, z roku 1925
- dobové náhrobné kamene v areáli cintorína
- kaplnka, v blízkosti cintorína
- rímskokatolícky kostol, novodobý z r. 2001, v areáli cintorína
- areál starého cintorína – zachovaný náhrobný kameň z 19. stor. nachádzajúci sa na starom cintoríne odporúčame premiestniť do areálu nového cintorína
- socha sv. Floriána, novodobá z r. 2003, na rázcestí v blízkosti obecného úradu

Ďalej sa požaduje zachovať typickú ulicovú zástavbu, vidiecky charakter zástavby a pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť merítko pôvodnej štruktúry zástavby a zachovať typickú siluetu zástavby.

V obci sa ojedinele nachádzajú objekty so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom – obytný dom č. 85. V prípade objektov z pôvodnej zástavby, ktoré sú vo vyhovujúcom technickom stave, je potrebné ich zachovanie. Odstránenie objektov je prípustné len v prípade závažného narušenia konštrukcie.

V katastri obce nie sú zatiaľ evidované žiadne archeologické lokality. V širšom okolí obce Dunajský Klátov sú evidované archeologické lokality. Je preto pravdepodobné, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou budú zistené archeologické nálezy, resp. archeologické situácie.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku je potrebné aby investor, resp. stavebník každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od krajského pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiadal konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti, vzhľadom k tomu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k porušeniu archeologických nálezov a nálezísk.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu tiež žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V posudzovanom území dochádza k zaťaženiu prostredia hlukom – hluk z dopravy na ceste II. triedy č. II/507 Dunajská Streda – Galanta na úseku prechádzajúcom zastavaným územím obce zasahuje obytné územie.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V posudzovanom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi, uvedenými v kap. 3.4. Funkčnosť biokoridorov a biocentier ohrozujú strety s líniovými stavbami technickej a dopravnej infraštruktúry (cesta II. triedy, vedenie VN), ako aj intenzívna poľnohospodárska výroba v ich okolí.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvalitnej ornej pôdy a zásob podzemnej vody v dôsledku nadmerného používania hnojív. Veterná erózia na väčších pôdnych celkoch a najmä v mimovegetačnom období spôsobuje znižovanie úrodnosti pôdy ako významného prírodného zdroja a súčasne sa podieľa na zvyšovaní prašnosti. Ohrozením biologickej diverzity je intrúzia nepôvodných druhov drevín a monokulturalizácia lesných porastov.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – rozsiahle pôdne celky poľnohospodárskej pôdy obrábanej veľkoplošne ako orná pôda sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – majú dosah predovšetkým na obytné územie obce. Ohrozujúcim faktorom je zhromažďovanie splaškových vôd v žumpách, v ktorých môže dochádzať k únikom splaškových vôd a znečisteniu podzemných a povrchových vôd.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Dunajský Klátov nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, alebo by narušovali pohodu a kvalitu života, resp. stav životného prostredia. Naopak, návrh územného plánu predostiera konkrétne riešenia problémov najmä v oblasti dopravy a technickej infraštruktúry.

Vybudovanie peších chodníkov pozdĺž prieľahu cesty II. triedy zastavaným územím obce pozitívne ovplyvní bezpečnosť obyvateľov. Podobný pozitívny prínos možno očakávať aj od vybudovania cyklistických trás, ktoré navyše zvýšia atraktivitu obce z hľadiska cestovného

ruchu, čím sa otvoria nové príležitosti pre podnikanie a zamestnanie obyvateľov v tomto progresívnom odvetví.

Významným prínosom pre zlepšenie kvality života obyvateľov obce bude vybudovanie vodovodu. V súčasnosti je na verejný vodovod napojených len 18 obyvateľov (t.j. 4%), návrh územného plánu predpokladá napojenie 100% súčasných a výhľadových obyvateľov.

Navrhovaný zámer vybudovania kanalizácie v celej obci prinesie podstatné zlepšenie hygienických podmienok obyvateľov a súčasne bude mať pozitívny vplyv aj na zložky životného prostredia – pôdu, podzemné a povrchové vody.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability majú potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok aj pre dotknuté obyvateľstvo.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať predovšetkým z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. Podľa maximálneho scenára by sa v návrhovom období do roku 2025 mohol počet obyvateľov zvýšiť o viac ako 100%. Tento predpoklad je opodstatnený vzhľadom k očakávanému ekonomickému rozvoju regiónu.

V prípade naplnenia uvedených predpokladov dôjde k zmene sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými a vyššími príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkové zvýšenie vitality miestnej komunity. Vedľajším aspektom tohto javu môže byť postupná premena tradičnej vidieckej komunity na modernejšie spoločenstvo. Vhodnými opatreniami zo strany miestnej samosprávy (napr. angažovaním obyvateľov na kultúrno-spoločenských aktivitách) je možné eliminovať potenciálne konflikty medzi pôvodnými a prisťahovanými obyvateľmi.

Navrhované riešenie predpokladá zvýšenie stavebnej aktivity v obci. Prechodne môže počas výstavby väčšieho počtu objektov (rodinných domov) dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšenie hlučnosti, zvýšenie prašnosti, zvýšenie produkcie odpadov (hlavne stavebných odpadov). Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov nebude mať významný negatívny vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

4. Vplyvy na ovzdušie

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov nevyvolá negatívne zmeny v ovzduší.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Naopak, realizáciou niektorých navrhovaných opatrení – výstavba splaškovej kanalizácie s napojením na čistiareň odpadových vôd v obci sa odstráni hlavný faktor ohrozenia kvality povrchových a podzemných vôd.

Posudzované územie je charakteristické vysokou zraniteľnosťou biotických aj abiotických zložiek prostredia, ktoré sú viazané na vodné toky, napájané vývermi podzemných vôd. Ekosystémy sú viazané na vodný prvok – dlhodobé zníženie kvality alebo kvantity vody ich môže ohroziť. Návrh riešenia územného plánu (v jeho záväznej časti) preto navrhuje opatrenia, resp. odporúčania s pozitívnymi vplyvmi na vodné pomery:

- Posilnenie brehových porastov a sprievodnej vegetácie pozdĺž vodných tokov – najmä doplnenie sprievodnej vegetácie – stromoradií kombinovaných s trvalými trávnyimi porastami pozdĺž celého toku Valdberského kanála
- Výsadba sprievodnej vegetácie pozdĺž Klátovského kanála a zvýšenie prietokov odklonom časti výtoku z Veľkoblahovských rybníkov
- Vyčistenie koryta a zavodnenie toku Soliarskeho ramena, zabezpečenie jeho prietočnosti na celej dĺžke toku, revitalizácia a posilnenie brehových porastov

Niektoré z navrhovaných opatrení zasahujú aj mimo riešeného územia (týkajú sa vodných tokov, ktoré pretekajú viacerými katastrálnymi územiami) – preto mimo katastrálneho územia obce Dunajský Klátov majú len indikatívny charakter.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa zníži erózia pôdy a eliminujú ďalšie ohrozujúce faktory. Tieto opatrenia boli v návrhu riešenia Územného plánu obce Dunajský Klátov (v jeho záväznej časti) formulované nasledovne:

- Chrániť poľnohospodársku pôdu prostredníctvom protierózných opatrení – opatrenia na ochranu pred veternou eróziou prioritne aplikovať na veľkoblokových pôdnych celkoch, predovšetkým v juhozápadnej časti katastrálneho územia. Na zmiernenie erózie udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou a preferovať vhodné agrotechnické postupy.
- Chrániť kvalitu pôdy – znížením chemizácie, odizolovaním poľných hnojísk a pod. Uvedené opatrenia budú mať pozitívny dopad aj na kvalitu podzemnej vody, ktorá je v danom území značne znečistená.

Pozitívny vplyv na pôdu, najmä v zastavanom území a jeho okolí, bude mať vybudovanie kanalizácie v celej obci. Tento zámer je zahrnutý v riešení územného plánu obce a je podmieňujúcim predpokladom rozširovania plôch pre výstavbu. Po vybudovaní kanalizácie a napojení všetkých domácností sa eliminuje problém priesakov splaškových vôd zo žúmp do podlažia a nelegálneho vypúšťania žúmp na pozemky a polia v obci.

Za nepriamy vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Návrh územného plánu obce Dunajský Klátov vymedzil nové rozvojové plochy pre výstavbu po obvode obce, s výnimkou severného okraja. Pre výstavbu je vymedzených 13 nových rozvojových plôch, z toho na I. etapu výstavby pripadá 7 plôch, na II. etapu 4 plochy a výhľadovo sa v III. etape počíta s možnosťou výstavby v ďalších 2 plochách. Navrhované riešenie tieto rozvojové plochy delimituje najmä pre obytné a rekreačné funkcie. S výnimkou rozvojovej plochy č. 2 sú situované na poľnohospodárskej pôde a predpokladom pre realizáciu výstavby je vyňatie týchto plôch z PPF. Plochy nadväzujú na zastavané územie obce a spolu so súčasným zastavaným územím vytvárajú kompaktný celok, preto v dôsledku plánovaných stavebných zámerov nedôjde k fragmentácii poľnohospodárskej pôdy. Rozsah záberov je presne vyčíslený v kapitole I.1, v časti B. tejto správy o hodnotení.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Vzhľadom k tomu, že významnejšie spoločenstvá flóry a fauny sa viažu na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu územného plánu obce nezasahujú, nie je predpoklad, že by prišlo k významnejším negatívnym vplyvom na faunu a flóru. Realizácia navrhovaných ekostabilizačných opatrení prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

8. Vplyvy na krajinu

V návrhu riešenia Územného plánu obce Dunajský Klátov je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov v odlesnenej časti katastrálneho územia. Líniová zeleň sa využíva nielen na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom priestorového fixovania navrhovanej hrany urbanistickej štruktúry (pozdlž navrhovaných rozvojových plôch) a izolovanie výrobnno-skladových areálov od okolitého obytného územia. V záväzných regulatívoch sa požaduje, aby líniová zeleň bola dostatočne štruktúrne členitá a druhovo bohatá.

Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však prirodzene nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Prechod medzi novou zástavbou a poľnohospodárskou krajinou bude zmiernený navrhovanou líniovou zeleňou.

Návrh rozvoja nebude mať dopady na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Nová zástavba nie je navrhovaná v blízkosti tradičných pilierov identity obce a estetiky krajiny – vodný mlyn, Klátovské rameno. Záväzným

regulatívom je obmedzená výška zástavby v obci a v nových rozvojových lokalitách – účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej krajiny.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov neovplyvní chránené územie NPR / ÚEV Klátovské rameno. Návrh riešenia situuje nové rozvojové plochy v dostatočnej vzdialenosti od chráneného územia. Dôsledne je dodržané aj ochranné pásmo NPR (100 m smerom von od hraníc rezervácie), v ktorom nie sú umiestňované žiadne nové rekreačné aktivity.

V návrhu územného plánu sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability regionálnej a nadregionálnej úrovne (RÚSES), pričom pre zlepšenie jeho funkčnosti boli v Krajinnoekologickom pláne obce Dunajský Klátov (v rámci prieskumov a rozborov k ÚPN) navrhnuté aj adekvátne prvky miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES).

Pri umiestňovaní novej zástavby, najmä plôch pre bývanie, boli zohľadňované ochranné pásma hygienickej ochrany, resp. ochranné pásma existujúcich objektov, resp. činností, ktoré predstavujú zóny ich vplyvu na prostredie:

- pásmo hygienickej ochrany areálu so živočíšnou výrobou – 200 m od objektov živočíšnej výroby (týka sa hospodárskeho dvora situovaného na severnom okraji zastavaného územia obce)
- pásmo hygienickej ochrany pohrebiska – 50 m (v zmysle zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné, prístupové pásmo vodných tokov v šírke 10 m od brehovej čiary v prípade vodohospodársky významných tokov – Klátovské rameno a Klátovský kanál a v šírke 5 m pre ostatné toky.
- Ochranné pásma líniových dopravných stavieb – vymedzené ochranné pásma má cesta II. triedy č. II/507 (25 m mimo zastavaného územia obce).
- Ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú vzdušné vedenia VN 22 kV (10 m), vysokotlaková plynovodná prípojka (DN 100, PN 40) má ochranné pásmo 4 m a bezpečnostné pásmo 50 m od osi plynovodu na každú stranu.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Návrh riešenia územného plánu obce Dunajský Klátov nemá priamy vplyv na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská.

Územný plán obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva. V záväznej časti ÚPD je osobitne zdôraznená nielen požiadavka zachovania národnej kultúrnej pamiatky – vodného mlyna, ale požaduje sa tiež zachovanie ďalších objektov s pamiatkovými, architektonickými a kultúrnymi hodnotami, ako aj zachovať typickú ulicovú zástavbu, vidiecky charakter zástavby a pri obnove, dostavbe a novej výstavbe

zohľadniť merítko pôvodnej štruktúry zástavby a zachovať typickú siluetu zástavby. Za týmto účelom je v ÚPD stanovený regulatív maximálnej výšky zástavby.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb v zmysle návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-- 12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť prednými kvantitatívnymi ukazovateľmi. Pri spracovaní návrhu územnoplánovacej dokumentácie však boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 705/2002 Z. o kvalite ovzdušia
- Vyhláška č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia
- Vyhláška č. 410/2003 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. (vodný zákon)

- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Vyhláška č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch
- Vyhláška č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
- Vyhláška č. 284/2001 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Vyhláška č. 409/2002 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z.
- Nariadenie vlády SR č. 339/2006 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- Zákon č. 596/2002 Z. z. – úplné znenie zákona č. 272/1994 Z.Z. o ochrane zdravia ľudí

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov Územného plánu obce Dunajský Klátov, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné disparity a problémy. Len menšiu časť z nich predstavujú kompenzačné opatrenia vo vzťahu k novým rozvojovým zámerom, navrhnutým v územnom pláne obce.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. V oblasti environmentálnej infraštruktúry

- Vybudovanie vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou v celej obci
- Vybudovanie splaškovej kanalizácie v celej obci, vrátane napojenia na čistiareň odpadových vôd

2. V oblasti dopravnej infraštruktúry

- Vybudovanie cykloturistických trás – regionálnej cyklotrasy a miestnych cyklotrás
- Vybudovanie peších chodníkov pozdĺž prieťahu cesty II. triedy č. II/507 zastavaným územím obce a v ďalších častiach obce

3. V oblasti odpadového hospodárstva

- Zriadiť plochy a vybavenie pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu kompostovaním a pre zberný dvor – v rámci existujúcich výrobných areálov

- Zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu o 100% do roku 2025 (tak, aby pri predpokladanom náraste počtu domácností a celkovej produkcie odpadu sa množstvo skládkovaného odpadu udržalo na konštantnej úrovni)

4. Vybrané ekostabilizačné opatrenia

- Zachovať pôvodné druhové zloženie lesných porastov pozdĺž Klátovského ramena, v tvrdých luhoch a v mäkkých luhoch, ďalej zväčšiť plochy nelesnej drevinovej vegetácie a trvalých trávnych porastov na poľnohospodárskej pôde v kontaktných polohách s lesnými porastami v rámci plochy vymedzenej pre biokoridor Klátovské rameno
- Posilnenie brehových porastov a sprievodnej vegetácie pozdĺž vodných tokov – najmä doplnenie sprievodnej vegetácie – stromoradií kombinovaných s trvalými trávными porastami pozdĺž celého toku Valdberského kanála
- Výsadba sprievodnej vegetácie pozdĺž Klátovského kanála a zvýšenie prietokov odklonom časti výtoku z Veľkoblavovských rybníkov
- Vyčistenie koryta a zavodnenie toku Soliarskeho ramena, zabezpečenie jeho prietočnosti na celej dĺžke toku, revitalizácia a posilnenie brehových porastov
- Lesné plochy v rámci územia s 3. – 5. stupňom ochrany prekategORIZOVAŤ z hospodárskych lesov na lesy osobitného určenia
- Zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- Optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, predovšetkým topoľ biely, vrba, dub letný, jaseň úzkolistý – v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- Výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci areálu hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou (severný hospodársky dvor), ktoré eliminujú negatívne vplyvy výroby na obytné územie
- Výsadba líniovej zelene okolo navrhovaných plôch pre novú bytovú výstavbu s cieľom vytvorenia uceleného zeleného prstenca na hraniciach zastavaného územia obce
- Uskutočňovať permanentný monitoring stavu životného prostredia a sanáciu divokých skládok
- Doplnenie vegetácie pre kompozičné a estetické dotvorenie centra obce formou parkovej úpravy – pri obecnom úrade
- Udržanie existujúcich menších plôch verejnej zelene, revitalizácia zelene a postupné nahradenie nevhodných drevín z hľadiska krajinárskeho alebo hygienického (nahradenie alergénnych drevín ako jelša, lieska, breza vhodnejšími druhmi – týka sa len zastavaného územia)
- V nových obytných uliciach ponechať územnú rezervu pre funkčnú uličnú stromovú a kríkovú zeleň

- Zachovať v pôvodnom rozsahu plochy nelesnej drevinovej vegetácie v prípade výstavby v rámci nových rozvojových plôch č. 1, 2, 8

Z hľadiska posúdenia vplyvov návrhu ÚPN obce Dunajský Klátov na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pod pojmom kritérium rozumieme ľubovoľnú charakteristiku, ktorá je z hľadiska dopadu na životné prostredie relevantná.

Varianty sa porovnávali z hľadiska kritérií, ktoré boli zostavené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá
- socio-ekonomické kritériá
- technicko-ekonomické kritériá

Uvedené kritériá reflektujú princípy udržateľného rozvoja sídelných štruktúr (princípy Ecocity).

2. Porovnanie variantov

Vzhľadom k rozhodnutiu príslušného orgánu, ktorý nestanovil požiadavku spracovania viacerých variantných riešení, návrh územného plánu obce Dunajský Klátov porovnávame s tzv. nulovým variantom. V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pre obce s počtom obyvateľov menej ako 2000 nie je pri spracovaní územného plánu obce vypracovať koncept riešenia, ktorý by obsahoval variantné riešenia.

A. Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Dunajský Klátov v rozsahu jeho zastavaného územia a plôch mimo zastavaného územia. Neschválenie územného plánu by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti v celom katastrálnom území a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti.

B. Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v Územnom pláne obce Dunajský Klátov budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne záťaž, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, vrátane prírodného prostredia a jeho obyvateľov. Návrh územnoplánovacej dokumentácie vytvára tiež predpoklady na zlepšenie ekonomického postavenia obce (zhodnotenie pozemkov vo vlastníctve obce, profilovanie obce ako centra cestovného ruchu, rozvoj podnikania) a významnou mierou prispeje k zvýšeniu komfortu obyvateľov a hygienických štandardov (odstránenie deficitov v oblasti zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania).

Pri porovnaní variantov je možné skonštatovať, že navrhovaný Územný plán obce Dunajský Klátov predstavuje výhodnejší variant realizácie činností a stavieb v posudzovanom území. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z navrhovaného územného plánu obce spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov definovaných v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila súčasný stav životného prostredia obce.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002, 344 s.
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Zámer pre zisťovacie konanie „Odkanalizovanie aglomerácie Jahodná – Dunajský Klátov“. Ivaso Bratislava, 2005
- Projekt pre stavebné povolenie „Dunajský Klátov – kanalizácia“, Ing. Kassay – VOKA
- Projekt pre stavebné povolenie „Dunajský Klátov – vodovod“, Ing. Pomothy – PIPS, 1998
- Program odpadového hospodárstva obce Dunajský Klátov, 2002
- Územný plán sídelného útvaru Jahodná. Stavoprojekt Nitra, 1981
- Územný plán obce Jahodná, 2007 (Dudášová, Coplák)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda, Bratislava: ÚKE SAV, 1994
- Správa o stave životného prostredia SR v roku 2005, MŽP SR a SAŽP, 2005.
- Územný plán VÚC Trnavského kraja v znení zmien a doplnkov, AUREX, 1998

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie návrhu Územného plánu obce Dunajský Klátov, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – komplexných prieskumov a rozborov a krajinnoekologického plánu obce, ktoré analyzovali stav životného prostredia a problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií, stanovenie ich váhy a spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach. Ďalej sme vychádzali z výsledkov vlastného výskumu na tému udržateľného rozvoja sídiel, uskutočneného v rámci medzinárodného výskumného projektu Ecocity. Prehľad použitých publikovaných prác:

- Coplák, J. – Rakšányi, P.: Planning Sustainable Settlements (Plánovanie udržateľných urb. štruktúr). Bratislava : STU, 2003, 112 s.
- Coplák, J. – Komrska, J.: Úloha zelene v koncepcii udržateľného rozvoja miest – teoretické východiská a ich overovanie na modelových územiach. In: Trajektórie územného rozvoja. - Bratislava : Road, 2006. - ISBN 978-80-88999-31-7. – s. 390-425.
- Coplák, J. – Koskiahó, B.: Catalogue of Criteria for Sustainable Urban Development (Katalóg kritérií pre udržateľný rozvoj miest). In: Planning Sustainable Settlements. - Bratislava : STU, 2003. s. 64-76
- Coplák, J. – Kováč, B.: Štruktúra osídlenia vo vzťahu ku krajine. Atlas krajiny štruktúry Slovenska, Banská Štiavnica : Esprit, 2001, s. 165
- Coplák, J.: Koncepčný rámec projektu Ecocity. In: Alfa Spectra, roč. 7, č. 2, s. 3 - 18, 2003.
- Coplák, J. - Komrska, J.: Ecocity - príspevok ku koncepcii udržateľného rozvoja. In: Životné prostredie, roč. 37, č.3, s.136-140, 2003.
- Princípy Ecocity. Dostupné na: <www.ecocity.szm.sk>

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre obec Dunajský Klátov chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto na základe návrhu územného plánu obce ešte nie je možné presne

určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoekologických komplexov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie návrhu územného plánu obce Dunajský Klátov boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja celého územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.).

Už v zadaní pre spracovanie Územného plánu obce Dunajský Klátov a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu riešenia, bolo deklarované, že „ciele a smerovanie rozvoja územia územný plán podriaďuje požiadavkám ochrany životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom hľadá možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho najefektívnejší urbanistický rozvoj“.

Návrh územného plánu obce umožní uspokojenie rastúceho dopytu po bývaní v obci a využitie jedinečných polohových potenciálov obce pre rozvoj služieb a zariadení cestovného ruchu. Navrhuje odstránenie najzávažnejších deficitov v oblasti environmentálnej a dopravnej infraštruktúry, najmä vybudovanie vodovodu a kanalizácie v celej obci. Ďalej navrhuje vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability, vrátane opatrení na skvalitnenie životného prostredia, revitalizácie ekologicke významných segmentov krajiny a zvýšenia podielu stromovej a krovinnej vegetácie v poľnohospodárskej krajine. Plne rešpektuje požiadavky ochrany Klátovského ramena, ktoré je vyhlásenou národnou prírodnou rezerváciou a územím európskeho významu.

Návrh územného plánu obce neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Dunajský Klátov predstavuje základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania územia a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

Jaroslav Coplák, PhD. – ECOPLÁN Šamorín www.ecocity.szm.sk/eia

.....

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

Dunajský Klátov, 22. 09. 2008

Bc. Mária Csibová, starostka obce

.....

(podpis, pečiatka)